

تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر مقاومت مردم یمن در شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی

محمد شریفانی

دانشیار دانشکده الهیات، دانشگاه علامه طباطبائی تهران، تهران، ایران

چکیده

این مقاله با روش توصیفی-تحلیلی و با ابزار کتابخانه‌ای به بررسی موضوع تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر مقاومت مردم یمن در شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی می‌پردازد. هدف این مقاله موقعت‌ژئوپلیتیک منطقه و نقش اسلام در مرحله اول و انقلاب اسلامی ایران در مرحله دوم بر جریان مقاومت یمن تبیین شود. منطقه خاورمیانه به دلیل موقعیت ژئوپلیتیک و داشتن بزرگترین معادن نفت و گاز دنیا از گذشته تا کنون از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است. تغییرات معادلات منطقه به نفع کشورهای مسلمان انقلابی، مانند یمن مورد توجه سیاست‌مداران جهان قرار گرفته است. زیرا بسیاری از آنها علت اصلی مقاومت مردم یمن را اسلام می‌دانند. اسلام خواهی، صلح‌طلبی و استقلال‌طلبی مهمترین عناصر گفتمان مقاومت در منطقه است. البته اشتراکات متعدد تاریخی، مذهبی و فرهنگی یمن با جمهوری اسلامی ایران موجب شد که الگوگیری از انقلاب ایران برای سرنگون کردن حکومت علی عبدالله صالح مورد توجه قرار گیرد. این موضوع، عربستان سعودی، آمریکا و متحدانشان در منطقه را به واکنش وادار کرد که برای نابودی جنبش انصار الله یمن، در جنگ نیابتی اقدام کنند. از دیگر موارد مستند در مقاومت مردم یمن می‌توان به دیدگاه امام خمینی در صدور انقلاب و لزوم وحدت امت اسلامی، مبارزه با ظلم و استبداد و عدالت خواهی اشاره کرد.

واژه‌های کلیدی: یمن، مقاومت، صدور انقلاب اسلامی، امام خمینی، تمدن اسلامی.

مقدمه

هویت هر ملت موضوعی در قلمرو جغرافیای سیاسی و چگونگی پیدایش آن است. احساس تعلق فرد به جامعه و محیط جغرافیایی، هویتی مخصوص به فرد و جامعه اش می دهد. به همین دلیل، ملت، همیشه عنصری هویت بخش بوده است و زبان و دین هم از عناصر مهم هویت مردم یک کشور محسوب می شوند.

کسب هویت برای ایجاد نظم هنجاری مطلوب در سیستم غربی یا اسلامی، روابط بین الملل خاورمیانه ای را تحت تاثیر قرار داده است. بررسی خاستگاه حرکت های مردمی در جریان انقلاب ها نشان می دهد که صعود جامعه تازه متولد شده از بستر ظلم و استبداد زمانی اتفاق می افتد که مردم از مبنای خواسته های خویش تا تشکیل دولت انتخابی دفاع کنند و یا به عبارتی دیگر نحوه سرنگونی حکومت و رژیم قبلی، تعیین کننده روند این خیزش می باشد. (هینه بوش، ۱۳۸۶: ۲۷۰)

یکی از مهمترین عناصر سازنده هویت در خاورمیانه که می توان از آن نام برد دین و مذهب است. به بیان دیگر جدایی دین از دولت آن چنان که در جهان غرب نمودار شد در خاورمیانه رخ نداد و بسیاری از حاکمان منطقه ادعای رهبری دینی داشته و دارند. (عبداللهیان، ۱۳۹۰: ۱۳۷)

این قضیه در کشور یمن اتفاق افتاد. این کشور بعد از انقراض و فروپاشی امپراطوری عثمانی به دو قسمت منطقه شمالی و جنوبی تقسیم شد با توجه به اینکه از نظر جغرافیایی، بعدها این دو منطقه به هم پیوستند ولی در بعد سیاسی و حکومتی پیوسته بین شیعیان شمال و اهل سنت در جنوب، پیرامون موضوع کشورداری و نوع حکومت اختلاف بوده است. با توجه به این مسئله الگو گیری جنبش انصار الله یمن از تفکرات و ایدئولوژی انقلاب اسلامی ایران در مبارزه با دولت وابسته علی عبدالله صالح و منصور هادی و بخصوص نقش رهبری ولایت فقیه بر رهبران شیعه کشورهای مسلمان، قابل تحلیل و بررسی است و می توان به علل همگرایی سیاسی دو کشور در داخل و خارج سرزمین خود پی برد.

در همین راستا تحولات منطقه، مخصوصا کشور یمن موضوع مناسبی است که تاثیر انقلاب اسلامی ایران را بر سیاست خارجی جنبش انصار الله یمن در تمدن نوین اسلامی مورد ارزیابی قرار دهیم.

آنچه حائز اهمیت است تغییرات معادلات منطقه به نفع کشورهای مسلمان انقلابی، مانند یمن است. زیرا بعد از سرنگونی دولت های دیکتاتوری علی عبدالله صالح و منصور هادی با حمایت های مردمی و تلاش های جنبش انصار الله در جامعه بین الملل نشان داده است که می تواند به عنوان یک کنشگر قوی مطرح باشد.

مقاومت مردم یمن مورد توجه سیاستمداران جهان قرار گرفته است. زیرا کشور کوچکی که در محاصره شدید اقتصادی و سیاسی و نظامی می باشد و مردمانش زیر حملات موشکی متعدد کشته شدند اما ناامید نشدند. از نظر بسیاری از اندیشمندان سیاسی علت اصلی مقاومت مردم یمن، اسلام است. رهبران زیدی یمن جنبش انصار الله با درس گرفتن از آموزه های دینی و همچنین اقتدا به امام شهیدان کربلا امام حسین (ع) مدعی مبارزه با ظالم هستند و در این راه، مردم رنج کشیده یمن نیز با حمایت ها و پشتیبانی های خود، آنها را همراهی می کنند. علاوه بر این، موقعیت استراتژیکی که یمن در منطقه دارد مخصوصا برای کشور عربستان سعودی بر اهمیت آن برای کشورهای منطقه و فرامنطقه ای افزوده است و امپریالیسم جهانی نمی تواند دولت انقلابی و اسلامی را تحمل کند. چون منافعش به خطر می افتد و آن را سد محکمی در برابر سیاست های خود می بیند. به همین دلیل از هیچ اقدامی برای نابودی جنبش انصار الله غفلت نخواهد کرد تا دوباره بتواند جای پای خود را در خاورمیانه محکم کند.

۱- تأثیرات حوادث منطقه در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران و جنبش انصار الله یمن

با آغاز هزاره سوم، نابسامانی و بی ثباتی، فضای بین المللی به ویژه منطقه غرب آسیا را دربرگرفت. موج اول بی ثباتی ها با حمله تروریستی القاعده به برج های دوقلوی تجارت جهانی در شهر نیویورک آمریکا شروع شد. موج دوم نابسامانی های منطقه ای از ژانویه سال ۲۰۱۱ میلادی با حرکت بیداری اسلامی در کشورهای شمال آفریقا و منطقه غرب آسیا آغاز شد. منطقه در موج دوم نیز شاهد سقوط دیکتاتورهایی بود که برخی نزدیک به نیم قرن بر تحولات منطقه ای تاثیر گذار بودند. عامل اصلی در موج اول نابسامانی ها در بیرون از منطقه بود. در حالی که موج دوم به دلیل خواست ملت های مسلمان برای احیای کرامت از دست رفته خود بود. (رضاخواه، ۱۳۹۳: ۲۶)

منطقه خاورمیانه از گذشته تا کنون مورد توجه کشورهای جهان به ویژه استعمارگران بوده است. موقعیت ژئوپلیتیک منطقه و همچنین قرار داشتن بزرگترین معادن نفت و گاز دنیا در این منطقه موجب شده که این منطقه از اهمیت ویژه ای برخوردار باشد.

یکی دیگر از موارد مهمی که بر اهمیت منطقه افزوده است پیدایش دین اسلام در این سرزمین است. خاورمیانه منطقه ای است که ظهور دین آخرین پیامبر خدا در آنجا اتفاق افتاده است و دارای اهمیت ویژه ای می باشد. بر این اساس کشورهایی همچون جمهوری اسلامی ایران نمی توانند وجود بیگانگان را در منطقه تحمل نمایند. کشورهای استعمارگر فرامنطقه ای از جمله آمریکا با ایجاد تفرقه بین مذاهب و روشن کردن آتش های فتنه در خاورمیانه به دنبال ماندگاری خود در خاورمیانه می باشد. این کشور با حمایت از گروه های تروریستی همچون داعش مردم منطقه را به جنگ با یکدیگر ترغیب می کند تا بتواند به اهداف خود در منطقه دست یابد. اما با وقوع انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره) پنجره جدیدی بر روی مردم جهان گشوده شد و جبهه مقاومت در منطقه شکل گرفت.

تشکیل جبهه مقاومت در خاورمیانه همه معادلات قدرت های استعمارگر را به هم ریخت. آنها با تمام تلاش هایی که کرده بودند تا به غارت منطقه بپردازد به مانع بزرگی به نام مقاومت برخورد نموده بودند. جنبش انصارالله یمن را به جرأت میتوان فرزند انقلاب اسلامی ایران و نماینده جبهه مقاومت دانست. در طول این سال ها با بالا رفتن تجربه این گروه دیگر کشورهای متخاصم نمی توانند از ایشان چشم پوشی کنند و یا به راحتی در منطقه جولان دهند. با توجه به شرایط خاورمیانه و حضور امپریالیسم جهانی در آن منافع کشورهای منطقه بدون شک به خطر خواهد افتاد.

آمریکا یکی از کشورهای فرامنطقه ای است که با دخالت کردن در امور کشورهای دیگر و ایجاد تفرقه بین دولت ها و حمایت از گروه های تروریستی تلاش می کند به منافع خود در منطقه برسد. به همین جهت تشکیل جبهه های مقاومت مانع بزرگی برای آنان است و حداقل نمی گذارد به راحتی فکر غارت خاورمیانه باشند.

موج سوم نابسامانی ها با اوج گیری جریان های تکفیری از سال ۲۰۱۴ میلادی و شعله ور شدن جنگ های طائفه ای و مذهبی در منطقه غرب آسیا آغاز شد. تمایز این موج با امواج قبلی نابسامانی های سیاسی را در از بین رفتن مرزهای بین المللی و تغییر در مفهوم سنتی دولت و ملت در حوادث منطقه می توان دید. در همین رابطه عمق راهبردی جمهوری اسلامی ایران تعبیری است که بارها از سوی رهبر انقلاب اسلامی ایران به منظور تبیین عمق بخشی مفاهیم انقلاب اسلامی در جهان به ویژه در میان کشورهای اسلامی مورد استفاده قرار گرفته است.

نبیل البکیری نویسنده شبکه الجزیره می نویسد: روابط جمهوری اسلامی ایران و کشور یمن در طول دهه گذشته قرن اخیر شاهد دو جزر و مد شدید بوده است. وی درباره عمق بخشی و نفوذ جمهوری اسلامی ایران ادعا می کند دخالت ایران در یمن نه

مولود لحظه کنونی بلکه نتیجه انباشت تلاش های گوناگون جمهوری اسلامی ایران در گذشته برای حضور و نفوذ در خاک این کشور است. رابطه امروز ایران با جنبش انصار الله یمن سیاسی پراگماتیک و بر تحقق منافع مشترک دو طرف متمرکز است. جمهوری اسلامی ایران از این جماعت بعنوان برگه های سیاسی برای مقابله با دشمنان و رقبای منطقه ای و جهانی خود استفاده می کند. یکی از آرمان های اساسی انقلاب اسلامی ایران تلاش در جهت صدور گسترش آن بوده است. حضور جمهوری اسلامی ایران در کشورهای مسلمان به ویژه یمن به این تعبیر است که در صورت پیروزی کامل و تسلط انصار الله بر امور کشور یمن ضلع چهارم جبهه مقاومت در منطقه شکل می گیرد.

۲- عمق بخشی و نفوذ ژئوپلیتیک جمهوری اسلامی ایران و جنبش انصار الله یمن در منطقه

مکان ها و مناطق جغرافیایی مختلف بر اساس موقعیت و مشخصات خود ارزش های متفاوتی دارد. بطور کلی وزن ژئوپلیتیک مکان و منطقه جغرافیایی برای آن میزان مشخصی از قدرت را به وجود می آورد که می تواند بر مکان ها و مناطق کم اهمیت تر اثر گذارد و به عبارتی قدرت خود را بسط دهد. بنابراین مکان ها و مناطق جغرافیایی دائما در حال کوشش و تکاپو برای افزایش وزن ژئوپلیتیک و کسب قدرت بیشتر هستند و با یکدیگر رقابت می کنند. بدون تردید هدف آنان از این رقابت افزایش قدرت است تا با استفاده از آن حوزه نفوذ و اثر گذاری خود را گسترش دهند (حافظ نیا، ۱۳۸۵: ۱۱۶).

همانطور که در سطح داخلی توانایی نفوذ بر دیگران ویژگی عمده قدرت است در سطح بین المللی هم امکان نقش آفرینی و اثر گذاری هر کشور بر دیگر کشورها و جوامع و بهره مندی از حوزه نفوذ وسیع و عمیق از نشانه های وجود قدرت به شمار می آید. از اهداف اصلی و ثابت دولت های ملی در نظام بین الملل کنونی تامین امنیت ملی است هر چند ابزار تامین و راه رسیدن به آن تحت تاثیر موقعیت متحول نظام بین الملل و اوضاع حاکم بر امور داخلی کشورها در حال دگرگونی است. یکی از این اثر پذیری ها تسلط بر نقاط حیاتی منطقه می باشد.

خاورمیانه دارای معادن غنی ثروت نفت و گاز می باشد که اهمیت این منطقه را چندین برابر کرده است. قرار گرفتن کشور یمن در حساس ترین منطقه آسیا و در کنار تنگه مهم باب المندب که شاهرگ تجارت نفت خاورمیانه محسوب می شود بر اهمیت این کشور افزوده است. عربستان سعودی و بزرگترین حامی اش یعنی آمریکا هیچگونه نگرانی تا قبل از انحلال دولت و مستقر شدن جنبش انصارالله در یمن، از این بابت نداشتند. زیرا دولت علی عبدالله صالح به شدت وابسته به سعودی ها بود و منافع آنان را تامین می کرد و حتی در بعضی مواقع نگهبان منافع آنان نیز بود. در چنین شرایطی جنبش انصارالله اقدام به انقلاب نمود و دولت وابسته آن زمان، یعنی علی عبدالله صالح را منحل کرد و امور کشور را بر دست گرفت.

عربستان سعودی و متحدین منطقه ای و فرامنطقه ای اش هرگز نمی توانستند این تغییر رویه و سیاست یمن را تحمل کنند؛ زیرا کشوری که تا دیروز حافظ منافع آنان بوده به یکباره به دشمن ایشان تبدیل شده است. کشور جمهوری اسلامی ایران نیز که تا قبل از استقرار جنبش انصارالله در منطقه در مقابل سیاست های شیطانی استکبار تقریبا تنها بود یک دفعه خود را در میدان جهاد تنها ندید و با کمک مجاهدین یمنی سد محکمی را در مقابل سیاست های خصمانه آنان ایجاد نمود.

نفوذ جمهوری اسلامی ایران در مهمترین تنگه انتقال انرژی و تسلط بر آن یعنی باب المندب و همچنین سواحل دریای سرخ دارای اهمیت بالایی است. کشور عربستان سعودی و متحدین منطقه ای و فرا منطقه ای هیچگاه گمان نمی کردند چنین اتفاقی بیفتد. از طرفی محیط امنیتی هر جامعه ای تابع و برآیندی از تعامل و تقابل متغیرهای محیط داخلی مثل ساختار حکومتی و

چگونگی توزیع و مولفه های قدرت و ایدئولوژی و ارزش ها و مشارکت مردمی و فعالیت های سیاسی و متغیرهای محیط خارجی مثل ساختار قدرت و نظم یا بی نظمی جهانی و ایدئولوژی فن آورانه و مشارکت مردمی است. (فاضلی نیا، ۱۳۸۶: ۲۸)

در چارچوب سازه انگاری یکی از نگرانی های غرب و حتی برخی کشورهای عربی از قدرت تصمیم گیری جنبش انصار الله در یمن از ترس ژئوپلیتیک ناشی می شود. آنها قدرت گیری انصار الله را در کشوری که مشرف به باب المندب و در کرانه دریای سرخ است را به نفع جمهوری اسلامی ایران می دانند و برای اثبات ادعاهایشان به تلاش جمهوری اسلامی ایران برای افزایش توانمندی های دریایی خود اشاره می کنند. لذا یکی از دلایل اهمیت کشور یمن برای جمهوری اسلامی ایران موقعیت ژئوپلیتیک یمن می باشد. (نجات، ۱۳۹۳: ۷۴) موقعیت گسترش نفوذ جنبش انصار الله در یمن و تسلط بیشتر بر تنگه راهبردی باب المندب به عنوان یکی از مهمترین مسیرهای انتقال انرژی در جهان و رگ حیاتی کشتی رانی در کانال سوئز در کنار تسلط بر بندر الحدیده می تواند حاکمیت متحدان منطقه ای ایران را تقویت کند و رفت و آمد دریایی را از کانال سوئز و خلیج فارس به کنترل درآورد که این موضوع چشم اندازی هشدار دهنده برای طرف های منطقه ای و فرامنطقه ای است که از نفوذ جمهوری اسلامی ایران در منطقه خاورمیانه که به شدت در حال افزایش است، نگران هستند (هوشی سادات، ۱۳۹۳: ۴۱)

۳- گسترش گفتمان مقاومت در منطقه بعنوان الگوی موفق

در موقعیت و اوضاع کنونی باید اعتراف کرد که گفتمان انقلاب اسلامی در جهان اسلام و به ویژه منطقه در عرصه عملیاتی در قالب جبهه مقاومت یا محور مقاومت بیش از هر زمانی تجلی یافته است و از این رو گفتمان های دیگر با شکست های پی در پی، یکی پس از دیگری، صحنه زورآزمایی با گفتمان اصلی انقلاب اسلامی مبنی بر حمایت از محور مقاومت را ترک کرده اند یا واگذار می کنند. سال هاست که کشورهای استعماری چشم طمع به منطقه دوخته اند و هیچ مانع و سدی را تحمل نمی کنند و با شدت با آن برخورد می کنند حتی اگر به قیمت کشتار زنان و کودکان بی گناه باشد.

در این راستا، کشورهای امپریالیسم جهانی که در رأس آنها کشور آمریکا می باشد با مطرح کردن خاورمیانه جدید در پی تغییر نوع استعمار خود بودند یا به عبارت دیگر تغییر تاکتیکی داده اند. گرچه در برابر شرایط جدید منطقه، شرایط خاورمیانه دیگر مثل سابق نیست.

ملت ها به برکت انقلاب اسلامی ایران بیدار شده اند و دولت های خود را مواخذه می کنند و دیگر به سختی تن به ذلت می دهند. انقلاب اسلامی ایران همانند تابلوی سیاه کلاس مدرسه برای ملت های آزادی خواه عمل نمود و مردم را بیدار و سطح آگاهی آنها را بالا برد. جمهوری اسلامی ایران توانست گفتمان مقاومت را که همان سد محکم در برابر چپاول و غارت سرزمین هایشان به دست استعمار گران است را در منطقه گسترش دهد و در این راه به برکت خون شهیدان جبهه مقاومت موفق بوده است. به عنوان مثال حزب الله لبنان و یا جنبش انصارالله یمن، توانستند دولت تا دندان مسلح و تحت حمایت عربستان سعودی را این گونه پایین بیاورند و سبب شود که رئیس جمهور دیکتاتورش علی عبدالله صالح از یمن فرار کند و به دامن سعودی ها پناهنده شود.

امروزه عربستان سعودی و متحدین سلفی اش، تحت حمایت های آمریکا از هیچ اقدامی برای نابودی جبهه مقاومت دریغ نکرده اند؛ حتی حاضر شده اند با دشمن قسم خورده اسلام یعنی یهودیان هم پیمان بشوند و پای رژیم جنایتکار اسرائیل را به منطقه باز کنند.

طی گزارش های منتشر شده، افسران ارتش صهیونیستی، در پشت جبهه حملات وحشیانه ائتلاف سعودی به مردم مظلوم یمن قرار دارند؛ ولی هنوز نتوانسته اند جبهه مقاومت را به عقب برانند. وقتی ملت های آزادی خواه این گونه ایستادگی یمن را در مقابل دشمن خود می بینند ناخودآگاه دوستدار گفتمان مقاومت می شوند.

گفتمان مقاومت را اگر بخواهیم در یک جمله تشریح کنیم، یعنی ایستادگی با تمام توان و اعتقاد در برابر جبهه تا دندان مسلح استکبار. امروزه این اتفاق مبارک در منطقه افتاده است و گفتمان مقاومت دارای جایگاه ویژه ای است به طوری که کشورهای ابرقدرت جهان باید بنشینند و روزها و ماه ها جلسات محرمانه برگزار کنند که چگونه هنوز با توجه به صرف میلیون ها دلار نتوانسته اند جبهه مقاومت در منطقه را نابود کنند؟

جواب این سؤال را باید در تعالیم دین اسلام جستجو کرد که خداوند چگونه مسلمانان را به جهاد در راه خدا دعوت می کند. مهمترین شاخصه گفتمان مقاومت، مکتب اسلام می باشد که به مبارزه با ظلم سفارش کرده است. استکبار جهانی متوجه این مولفه مهم شده است؛ به همین علت با هزینه کردن پول های زیاد متوسل به جنگ نرم شده است. چون می داند که با جنگ سخت نمی تواند جبهه مقاومت را به زانو دربیارد به همین دلیل به تضعیف روحیه گفتمان مقاومت روی آورده است.

محور مقاومت را می توان از دو دیدگاه تعریف کرد:

اول اینکه محور ائتلاف ژئوپلیتیک منطقه ای و متشکل از مجموعه بازیگران دولتی و غیر دولتی است که دارای منافع مشترک ملی و ایدئولوژیک است. با توجه به این تعریف در مقابل این محور، ائتلافی از نظام های کهن اقتدارگرا و استکباری و پادشاهی قرار دارد که منافع آن در تضاد با محور مقاومت تعریف می شود.

دوم اینکه محور مقاومت یک گفتمان است که مجموعه ای از نشانه ها در فرایندی منظم که فصل بندی و نظام معنایی خاصی را شکل می دهند و دارای یک بخش نفی یا سلبی است و بخش دیگر اثباتی و ایجابی. در مرکز بعد سلبی گفتمان مقاومت، سلطه ستیزی قرار دارد یعنی مهمترین عنصر سلبی گفتمان مقاومت نفی سلطه است. مورد دوم نفی استکبار و استبداد ستیزی است اما مهمترین وجوه اثباتی و ایجابی گفتمان که در مرکز این گفتمان قرار دارد، عدالت خواهی، حق طلبی، اسلام خواهی، صلح طلبی، عزت طلبی، اقتدار، استقلال طلبی، آزادی خواهی، معنویت گرایی، عقلانیت گرایی، مصلحت گرایی، آرمان گرایی و واقع بینی است.

۴- مهمترین عناصر گفتمان مقاومت در منطقه

۴-۱- اسلام خواهی

یکی از مهمترین ویژگی های گفتمان مقاومت تاکید بر آموزه های اسلامی است حال اگر به قیام اخیر مردم یمن نگاهی بیندازیم براحتمی می توان عنصر اسلام خواهی را در شعارهایشان مشاهده کرد. اسلام و احکام اسلامی همواره در اندیشه های رهبران جنبش انصار الله یمن دغدغه و مسئله اصلی بوده است. رهبر انصار الله یمن در سخنرانی روز غدیر خم ضمن تاکید بر ادامه مبارزات تا به سرانجام رساندن انقلاب یمن اعلام کرد خیلی ها تلاش می کنند تا در یمن دخالت کنند اما مردم مظلوم یمن مسلمان هستند و با رجوع به اصول و آرمان های اسلامی خود به مبارزاتشان ادامه می دهند و میلاد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می تواند بهترین فرصت برای وحدت اسلامی باشد.

عنصر اسلام خواهی ماهیت اصلی گفتمان مقاومت است. رزمندگان و مجاهدان جبهه مقاومت از جمله جنبش انصارالله یمن همگی مسلمان هستند و با اقتدا به امام حسین علیه السلام مبارزه می کنند. به صراحت باید گفت که گفتمان مقاومت بدون ماهیت اسلامی هیچ اعتباری ندارد زیرا در هیچ دین و مذهبی به این اندازه به فرهنگ جهاد و شهادت اهمیت داده نشده است. پیامبر اکرم (ص) با روحیه مقاومت توانست روبروی مشرکان مکه بایستد و مبارزه کند. این حقایق اسلامی را رزمندگان جبهه مقاومت به خوبی می دانند. آنان پیامبر و امامان شیعه را الگوی خویش قرار داده اند. پس اسلام ماهیت گفتمان مقاومت است. اگر بخواهیم گفتمان مقاومت را در جهان گسترش دهیم یا آموزه های دینی را تبلیغ کنیم؛ باید فرهنگ ایثار و شهادت را تحلیل کنیم که لازمه گفتمان مقاومت می باشد.

گسترش گفتمان مقاومت بدون آشنایی با مکتب اسلام بیهوده است. فرهنگ جهاد و شهادت پایه های این گفتمان هستند عناصری که در هیچ مکتب و دینی مشاهده نمی شود. اولین شخصی که در تاریخ، گفتمان مقاومت را ایجاد کرد پیامبر اسلام بوده است؛ زمانی که ایشان تحت سخت ترین شکنجه ها و محدودیت ها قرار گرفت به این دلیل که دست از تبلیغ دین اسلام بردارد ولی ایشان مقاومت کرد. حتی وقتی پیروانش را به شهادت رساندند، او را تحریم کردند و سال ها در منطقه شعب ابی طالب مجبورش کردند در سخت ترین شرایط زندگی کند. حتی وقتی مشرکان، رسول خدا را تهدید به مرگ کردند اما ایشان عقب ننشست و ایستادگی و مقاومت کرد تا اسلام پیروز شد.

زندگی پیامبر اسلام الگویی برای جبهه مقاومت است. همچنین آیات زیادی در قرآن موجود می باشد که خداوند خطاب به رسولش و مسلمانان، آنان را به جهاد در برابر ظالمان و ستمکاران دعوت کرده است. خداوند همه انسان ها را آزاد آفریده است پس هیچ بشری حق ندارد ذلت بپذیرد. تجربه نشان داده است که هر ملتی در مقابل ظلم، مقاومت کرده است پیروز شده است؛ مثل مقاومت و ایستادگی سیاه پوستان آفریقایی در برابر رژیم های نژاد پرست جهان استعماری و یا مقاومت رهبر فقید هندوستان (مهاتما گاندی) در مقابل انگلستان استعمارگر و در نهایت پیروزی و اعلام استقلال کشور هندوستان.

از این قبیل وقایع در تاریخ زیاد دیده شده است. پس فرهنگ مقاومت و ایستادگی در برابر ظلم در همه مکاتب و ادیان وجود داشته است ولی تنها مکتبی که آنرا مقدس شمرده است و وعده بهشت داده است دین اسلام می باشد. انقلاب اسلامی ایران با رهبری امام خمینی به پیروزی رسید. او هدف از انقلاب را تشکیل حکومت اسلامی بیان کردند. مقاومت مثال زدن مردم ایران در مقابل رژیم پهلوی که تحت حمایت کشور آمریکا بود را می توان آغاز گر مقاومت در منطقه نامید. پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران که ریشه در تفکرات حضرت امام خمینی داشت، ملت های مسلمان منطقه و حتی فرامنطقه ای هم با اقتدا کردن به وی در مقابل رژیم های استبدادی ایستادگی کردند. در همه این موارد، ماهیت اصلی گفتمان مقاومت، مکتب اسلام است. دین اسلام برای همه ابعاد زندگی بشر برنامه دارد. علت اصلی دشمنی استکبار جهانی هم ترس از مکتب اسلام است چون می دانند ماهیت این دین ایستادگی و مقاومت در مقابل ظلم و مبارزه با آن است.

۴-۲- صلح طلبی

گفتمان مقاومت، ضمن تاکید بر ایستادگی در برابر استکبار و نظام سلطه همواره خود را به عنوان گفتمانی صلح طلب معرفی کرده است. بیشترین تمرکز این گفتمان در برابر پدیده های بین المللی، تاکید بر صلح طلبی و دوری از جنگ و خشونت است.

شاید واژه مقاومت در نظر بسیاری از افراد، جنگ و کشتن و کشته شدن تداعی کند اما چنین نیست. گفتمان مقاومت یعنی ایستادگی در مقابل ظلم و استکبار جهانی که خود دارای شاخه های دیگری است. دین اسلام مکتب صلح و دوستی است و قرآن بارها تاکید کرده است که پیامبر اسلام برای ایجاد صلح و آرامش آمده است تا انسان ها را به بالاترین درجات انسانیت برساند. در تاریخ صدر اسلام بعد از مقاومت هایی که رسول خدا در برابر اذیت و آزارهای مشرکان مکه انجام داد، بالاخره اسلام پیروز شد و پیروان زیادی پیدا کرد به طوری که پیامبر توانست مکه را فتح کند. اما با تمام این رخدادها و موفقیت های بدست آمده، پیامبر اسلام به هیچ عنوان اجازه نداد به مشرکان و دشمنانش که زمانی با او می جنگیدند، تعرض شود و همه آنان از جمله ابوسفیان را مورد بخشش قرار داد.

او بعد از آن که تشکیل حکومت داد با کشورهای همسایه نامه نگاری کرد و آنان را به دین اسلام و صلح طلبی دعوت نمود. دین اسلام هیچ گاه پیروانش را به یورش و یا حمله دعوت نکرده است؛ بلکه همیشه پیروانش را به مقاومت در برابر تهاجمات دشمنان سفارش نموده است.

بعد از آن نیز بسیاری از کشورها به نامه پیامبر اسلام جواب مثبت دادند و خواهان صلح و دوستی با ایشان شدند. نمونه آن را در عصر حاضر در دوران جنگ تحمیلی بین جمهوری اسلامی ایران و رژیم بعث عراق مشاهده کردیم.

استکبار جهانی برای از بین بردن انقلاب اسلامی ایران حمله کرد زیرا آن را خطر بزرگی برای خود احساس می کرد و چندین شهر ما را تصرف کرد. در اینجا امام خمینی با فتوای جهاد، رزمندگان را به جبهه فرستاد و توانستند مقاومت کاملی انجام دهند. رزمندگان جمهوری اسلامی ایران شهرهای تصرف شده را یکی پس از دیگری آزاد کردند و نزدیک مرزهای عراق رسیدند؛ به طوری که صدام، احساس خطر نمود و به سازمان ملل درخواست صلح کرد.

با این شکست مفتضحانه ای که عراق و متحدانش متحمل شدند، اما جمهوری اسلامی ایران با اینکه در موضع قدرت قرار داشت و می توانست امتیازات زیادی را از رژیم بعث بگیرد، اما با درخواست صلح موافقت کرد.

در اوایل انقلاب و استقرار حکومت جدید، وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران اعلام نمود که با هیچ کشوری جنگ ندارد و با همه جهان بجز اسرائیل در صلح است. صلح طلبی یکی از اصول اندیشه های حضرت امام خمینی است که جنبش انصار الله به تبعیت از آن در مورد کشورهای منطقه رعایت می کند.

گروه های مقاومت منطقه مثل حزب الله لبنان و حماس و جنبش انصارالله همیشه تاکید بر صلح و دوستی داشته اند و در همه رسانه و مصاحبه های خود به دنیا اعلام کرده اند که با هیچ کشوری جنگ ندارند ولی اگر به آنها حمله بشود مجبور به دفاع خواهند بود و ایستادگی و مقاومت خواهند کرد.

پس گفتمان مقاومت جدا از صلح طلبی نیست و یکی از شاخه آن است چون ماهیت این گفتمان اسلام است. پس هیچگاه پیروان آن اجازه ندارند به هیچ کشوری حمله کنند مگر اینکه سرزمین های اسلامی مورد تجاوز و حمله قرار بگیرد و جان و مال مسلمانان از سوی دشمنان به خطر بیفتد. حتی در زمانی که دولت به مواضع انقلابیون در صنعا حمله کرد جنبش انصار الله به مواضع ارتش حمله نکرد و تنها به دفاع از خود در برابر تهاجمات مشغول بود. اما صلح طلبی انقلاب دوم یمن زمانی رقم خورد که با وجود استعفای نخست وزیر و محسن الاحمر بعنوان نفر دوم یمن و تسلیم شدن گارد ویژه ریاست جمهوری و ارتش این کشور در برابر انقلابیون، انصار الله نه تنها به قیام خود ادامه نداد بلکه با امضای توافقنامه صلح با دولت این کشور به همگان نشان داد که این جنبش نه تنها یک گروه با بلوغ سیاسی قوی است بلکه به هر قیمتی حاضر به دستیابی به اهدافش نیست و خشونت را به عنوان ابزار رسیدن به اهداف نفی نمی کند(پرندین، ۱۳۹۳: ۱۴)

۴-۳- استقلال طلبی

گفتمان مقاومت همواره با رد هرگونه وابستگی به بیگانگان بر استقلال طلبی تاکید کرده است. در واقع عنصر استقلال طلبی به این گفتمان در بین جنبش ها و مکتب های سیاسی جایگاه ویژه ای بخشیده است. در همین ارتباط رهبر جنبش انصار الله یمن با اشاره به شکست کسانی که برای مقابله با ملت یمن در برهه اخیر دل به بیگانگان داشتند تصریح کرده است که باید انتظارات ملت یمن برآورده شود. ملت یمن به هیچ کسی تکیه نمی کند و اراده خارجی نمی تواند بر ملت یمن سلطه یابد (پرندین، ۱۳۹۳: ۱۷).

در واقع این گفتمان زمانی قوی تر شد که در مقابل خود نظام و گفتمانی به نام سلطه را یافت که فارغ از هرگونه چارچوب اخلاقی علیه ملت ها ظلم می کند. گفتمان مقاومت پاسخی به این ظلم و جور بود. از سوی دیگر از آنجا که این گفتمان بر اسلام خواهی، آزادی خواهی، استقلال طلبی و صلح طلبی تاکید می کند کاملاً مشخص است که با هرگونه استکبار و استبدادی مخالف است و آنها نه تنها با استبداد داخلی مبارزه کردند بلکه با هرگونه مداخله استکبار جهانی و اشغالگری مثل آمریکا و رژیم صهیونیستی اسرائیل نیز مخالف هستند. قیام و مبارزه امام خمینی با رژیم پهلوی که وابسته به غرب و آمریکا بود و استقلال کشور ایران را به خطر انداخته بود نیز الگویی برای مقاومت است. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی امام خمینی، استقلال کشور را اعلام نمود و فرمود: ما نه به غرب و نه به شرق وابسته نیستیم و کشوری مستقل هستیم.

استقلال و عدم وابستگی راز پیشرفت یک ملت و مملکت است. جمهوری اسلامی ایران هشت سال با تمام دنیا جنگید تا از استقلال و تمامیت ارضی خود دفاع کند. بیش از ۲۲۰ هزار شهید داد تا وجبی از خاک ایران بدست بیگانگان اشغال نشود. در دوران پهلوی این آمریکایی ها بودند که برای نظام ما تصمیم گیری می کردند و کشور ایران را به عنوان نوکر و مطیع می دیدند. هر نوع قرارداد و یا اتفاقی را باید آمریکایی ها اجازه می دادند تا انجام شود. این موضوعات را مردم انقلابی ایران نمی توانستند تحمل کنند تا اینکه به رهبری حضرت امام خمینی توانستند حکومت اسلامی را برپا کنند.

این قضیه برای کشور یمن هم اتفاق افتاد. دولت علی عبدالله صالح وابستگی عجیبی به عربستان سعودی داشت و کاملاً مطیع آنان بود. تمام منافع کشورش را فدای رژیم سعودی کرده بود. مردم مظلوم مسلمان یمن نمی توانستند این خیانت ها را تحمل کنند و به کمک جنبش انصارالله آمدند و پای مقاومت خود در برابر رژیم دیکتاتوری ایستادگی کردند تا پیروز شدند. با به دست گرفتن دولت توسط جنبش انصارالله کشور یمن اعلام استقلال نمود. به همین علت دست های عربستان سعودی و کشورهای استعماری از این کشور قطع گردید و باعث شد تا آنها ائتلافی را بر علیه انقلاب مردم یمن تشکیل دهند. حملات وحشیانه ائتلاف سعودی به خاک این کشور با هدف نابودی جنبش انصارالله و تصرف دوباره یمن شروع شد و بعد از ماه ها موشک باران و کشتن زنان و کودکان بی پناه و محاصره شدید اقتصادی از مرزهای آبی و خشکی، هنوز نتوانسته اند مقاومت مردم یمن را بشکنند و آنان را مجبور به تسلیم کنند.

دلیل اینکه مردم یمن تسلیم نشدند این بود که آنها دوران وابستگی خود را دیده بودند. به همین دلیل استقلال و حفظ خاک سرزمینشان اهمیت ویژه ای داشت. گفتمان مقاومت هم بر همین اساس بر حفظ استقلال و عدم وابستگی کشورها تاکید دارد.

در گفتمان مقاومت، مردم یک سرزمین بر علیه دشمنانی که منافع آنان را تهدید کرده مبارزه و ایستادگی می کنند و اجازه نمی دهند تا زیر سلطه استکبار قرار بگیرند.

زمانی که استقلال یک کشور و ملت مورد تهدید قرار بگیرد آن ملت بدون ماهیت می شود و باید بر اساس سیاست های کشور استعمارگر زندگی کند. بر اساس نظریه سازه انگاری، ثبات نظام در سطح منطقه ای و بین المللی در گرو حفظ وضع موجود و کنترل نیروهای مخالف نظام است. در حالی که بر اساس هنجارها و آموزه های جمهوری اسلامی ایران حفظ وضع موجود عین بی ثباتی است و مهمترین علل بروز خشونت ها و ناآرامی های منطقه ای و بین المللی ناشی از سیاست قدرت و بازی قدرت های بزرگ برای اعمال سلطه بر ملت های محروم و تعمیق روابط وابستگی میان کشورهای پیشرفته و جهان سوم است. (منتظری، ۱۳۹۳: ۴۱).

۵- جنگ های نیابتی از نظر سازه انگاری

از منظر سازه انگاری اگر بخواهیم به معنی واژه جنگ نیابتی اشاره کنیم باید بگوئیم که در سالیان اخیر تحولات در برخی کشورهای منطقه از جمله یمن سبب شده است مفهومی بنام جنگ نیابتی برای رقابت های منطقه ای بکارگرفته شود. اصطلاح جنگ نیابتی در دوران جنگ سرد، وارد فرهنگ علوم نظامی و راهبردی شد. در تعریف این مفهوم گفته می شود که منظور از آن جنگی میان دو طرف یا بیشتر است که در آن دست کم یکی از طرف ها از سوی یک کشور خارجی حمایت می شود و هدف از آن نیز دست یابی به اهداف و منافع کشور یا کشورهای حامی است. (تابناک، ۱۳۹۴: ۲۹)

بر اساس مبانی معرفتی و اقتضایی و راهبرد جنگ نیابتی، این جنگ در مقیاس منطقه ای، تمدن نوین اسلامی و بازیگرانی که مثل موتور محرک آن هستند یعنی جریان مقاومت و جلوه آن را که بیداری اسلامی است هدف قرار داده است بنابراین باید در آن موارد ذیل را مد نظر داشت:

-روشنگری افکار عمومی مسلمانان منطقه نسبت به موضوع و اهمیت و اهداف طراحان و عاملان جنگ های نیابتی در منطقه.

-زمینه سازی ائتلاف منطقه ای و تقویت گفتمان مقاومت.

-فعال سازی نخبگان فکری جوامع اسلامی برای آگاهی بخشی به مردم از جمله راهکارهای مقابله با جنگ نیابتی است که انصارالله یمن می تواند در آنها برای جمهوری اسلامی ایران نقش آفرینی کند.

جنگ های نیابتی تقریباً امروزه بین کشورها برای جلوگیری از خسارت ها و ویرانی ها معمول شده است و بدون اینکه مستقیم درگیر شوند، اهدافشان را دنبال می کنند تا به پیروزی برسند. کشورها، دیگر مثل گذشته نمی توانند به طور مستقیم درگیر شوند چون ممکن است ملت های دیگر بر علیه خودش متحد شوند و ائتلافی را برای نابود کردنش ایجاد کنند. بنابراین جنگ نیابتی ویژگی هایی دارد که آن را از دیگر جنگ ها مانند جنگ تمام عیار و جنگ عمومی، جنگ منظم و نامنظم، جنگ متقارن و نامتقارن، یا جنگ محدود و نامحدود متمایز می سازد. در جنگ نیابتی باید مواردی مورد توجه قرار گیرد که به آن اشاره می شود:

-طرفین اصلی جنگ از درگیری مستقیم علیه یکدیگر پرهیز می کنند .

- از حیث جغرافیای جنگ، درگیری های نیابتی ممکن است در عمق راهبردی یکدیگر صورت گیرد و یا در مرزهای رقیب و یا در داخل جغرافیای رقیب به وقوع بپیوندد.

- از لحاظ بازیگران، در جنگ نیابتی ممکن است یک بازیگر یا چند بازیگر نیابتی باشند.
- بازیگر نیابتی ممکن است به نیابت از یک کشور یا گروهی از کشورها باشد.
- از لحاظ چگونگی حمایت ممکن است حمایت همه جانبه از یکی از طرف های درگیر باشد و یا حمایت های محدود.
- جنگ نیابتی از حیث هدف ممکن است برخی اوقات برای فراهم ساختن زمینه های فرسایش قدرت ساختاری کشورهای مقابل خود یا سرنگونی دولت مفروض هدف گذاری شود.
- از لحاظ ابزار، جنگ نیابتی به تناسب بازیگر نیابتی که دولتی باشد یا گروه های مسلح از ابزارهای متعارف و حتی غیر متعارف استفاده می شود.
- جنگ نیابتی بدون وجود بسترها یا زمینه های تنش و اختلاف یا شکاف بین بازیگران نیابتی با بازیگر مورد هدف تحقق پیدا نمی کند (بصیر، ۱۳۹۴: ۳۰).

۶- جایگاه اندیشه های امام خمینی در سیاست خارجی جنبش انصار الله یمن

از مهمترین دیدگاه ها و اصول محوری در سیره نظری و عملی حضرت امام خمینی در موضوع سیاست خارجی و دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران، صدور انقلاب و لزوم وحدت امت اسلامی، مبارزه با ظلم و استبداد و عدالت خواهی است. از دیدگاه امام خمینی، منظور از صدور انقلاب همان گسترش اسلام است.

به باور ایشان ما با صدور انقلاب خود که در حقیقت صدور اسلام راستین و بیان احکام محمدی است به سیطره و سلطه و ظلم جهان خواران خاتمه می دهیم.

امام خمینی برای جلوگیری از سوء استفاده از معنای صدور انقلاب و برداشت های منفی از آن یادآور می شدند که تحقق چنین امری به معنای کشورگشایی نیست؛ بلکه معنی صدور انقلاب این است که همه ملت ها و همه دولت ها با اقتدا به انقلاب اسلامی ایران و بهره مندی از تجربه این کشور بیدار شوند و خودشان را از این گرفتاری در دست ابرقدرت ها نجات داده و به استقلال دست یابند (مشیرزاده، ۱۳۸۴: ۴۱۳).

یحیی محمد فعال سیاسی یمن و عضو جنبش انصار الله یمن در خصوص تاثیر اندیشه های امام خمینی بر انقلاب یمن گفت: کافی است که بگویم حرکت و جنبش انقلابی یمن با الهام از اندیشه های امام خمینی آغاز شده و خواست اصلی انقلابیون اجرای عدالت و دموکراسی در کشور و کوتاه کردن دست قدرت های جهانی از یمن و حفظ استقلال سیاسی است.

وی تاکید کرد که انقلاب یمن و پیروزی که انقلابیون کسب کردند با الگوگیری و پیروی از انقلاب اسلامی ایران محقق شد و انقلاب یمن قدم به قدم از انقلاب اسلامی ایران اثر می پذیرد و مسیر انقلاب اسلامی ایران را در پیش گرفته است. این فعال سیاسی یمن حمایت از فلسطین و مقابله با رژیم صهیونیستی اسرائیل را یکی از اصول مهم انقلاب اسلامی ایران دانست.

در ادامه وی در خصوص مبارزه و نقش انقلاب ایران در مواجهه با اسلام هراسی و رشد اسلام گرایی می افزاید که انقلاب اسلامی ایران که اصلی ترین هدف آن آزادی و آزادگی است، اساسی ترین رکن مبارزه با اسلام هراسی در جهان اسلام بشمار می رود. (یحیی: ۱۳۹۴).

برخی از تجلیل های سید حسین الحوثی یکی از رهبران بزرگ جنبش انصار الله یمن نسبت به شخصیت امام خمینی بیانگر الگوگیری از ایشان است. ایشان در مواردی بیان کردند که:

-حضرت امام خمینی، عادل و امام متقی و امام عادل بود که دعوت او بی پاسخ نمی ماند. او پرچمی را برافراشت که عرب از آن استفاده نکرد.

- امام خمینی فردی توانمند در حرکت سیاسی در اعتقاد به خداوند بود، اما عرب چه کرد؟ آیا اعراب با این مرد که نسبت به اسرائیل معارض ترین بود به تقابل برنخواست؟

-امام خمینی روز قدس را برای آمادگی و آگاهی مسلمانان، نام گذاری کرد تا برابر دشمنان اسلام قرار گیرند. احیای این روز عبادت و تمرین جهاد در راه خداست.

-تمام کسانی که علیه انقلاب اسلامی ایران و امام خمینی قرار گرفتند پیامد عملکرد خود را خواهند چشید.

-امام خمینی حج قرآنی را به ما یاد داد و او نشان داد که چگونه بایستی با حج برخورد کرد او ایرانیان را فرستاد که شعار براءت از کشور آمریکا و براءت از مشرکان و براءت از رژیم جنایتکار اسرائیل را در حج مطرح کنند(صالحی، ۱۳۸۸: ۶۹).

موقعیت یمن برای کشور عربستان سعودی مهم است زیرا این کشور به دلیل قرارگرفتن در شمال تنگه باب المندب به لحاظ راهبردی نیز اهمیتی ویژه ای دارد که با پیوند دادن دریای سرخ و اقیانوس هند، نزدیکترین آب راه، بین شرق و غرب به شمار می رود. کوهستان های شمال کشور یمن، ضمن تسلط بر مناطق عربستان سعودی، مانعی بر امکان تسلط کامل امنیتی و نظامی بر جنوب این کشور محسوب می شود.

براین اساس می توان گفت در سطح سیاست خارجی جنبش انصار الله کشور یمن به صحنه رقابت سه جریان اصلی منطقه خاورمیانه یعنی جمهوری اسلامی ایران و کشور عربستان سعودی و ائتلاف کشورهای قطر و ترکیه تبدیل شده است. عربستان سعودی حامی جریان (هادی منصور) و جمهوری اسلامی ایران حامی (شیعیان زیدی) و کشورهای ترکیه و قطر حامی جریان (اخوان المسلمین) هستند.

تاثیرپذیری سیاست های داخلی و خارجی جنبش انصار الله یمن از مولفه های انقلاب اسلامی ایران غیر قابل انکار است و در میان آنها تاکید بر آرمان هایی مانند مبارزه با صهیونیسم و استکبارستیزی کاملاً مشهود است. بر این اساس کشور عربستان سعودی تلاش زیادی را برای به حاشیه راندن شیعیان یمن انجام داده است که از جمله می توان به کمک کردن به دولت یمن برای سرکوبی حوثی ها اشاره کرد.

براین اساس رهبران عربستان سعودی و دولت سابق یمن بارها جمهوری اسلامی ایران را به حمایت از حوثی ها با کمک های مالی و آموزشی و تجهیزاتی متهم کرده اند اما اتهامات مقامات آل سعود و یمن هیچگاه اثبات نشده است (رسولی، ۱۳۹۴: ۲۹). ادعاهای عربستان سعودی و دولت سابق یمن در اثبات حمایت های جمهوری اسلامی ایران از جنبش انصار الله یمن به قرار زیر است:

-تاثیر گرفتن سید حسین الحوثی از سیره امام خمینی و اعتقاد ایشان به امکان تطبیق الگوی مشابه آن در کشور یمن.

-تدریس بخش هایی از انقلاب اسلامی ایران در دوره های مختلف آموزشی (اتحاد الشباب المومن یمن).

-سکونت سید بدرالدین الحوثی در تهران و قم و دیدارهای افراد مرتبط با اتحاد الشباب المومن یمن از جمهوری اسلامی ایران.

-حمایت های رسانه ای جمهوری اسلامی ایران از جنبش انصار الله یمن از طریق شبکه های المنار و العالم و دیگر شبکه های شیعه.

-برافراشتن پرچم های حزب الله لبنان در بعضی از مراکز وابسته به جنبش انصار الله یمن و اقتدا به آن.

-حمایت مطبوعات ایرانی و مواضع و سخنان مراجع تقلید قم و نجف در تایید عملکردهای جنبش انصار الله یمن.

-تلاش های دیپلماتیک سفارت جمهوری اسلامی ایران در استان صنعا در جهت جذب پیروان مذهب زیدیه. ناراحتی شدید جمهوری اسلامی ایران نسبت به آغاز جنگ علیه جنبش انصار الله یمن. البته باید گفت: اگر کشوری در این رابطه مدعی باشد، آن کشور باید جمهوری اسلامی ایران باشد که همیشه مورد حملات تروریستی از سوی گروه های تکفیری که از سمت عربستان سعودی تغذیه می شده اند قرار گرفته است و این عربستان سعودی بوده که به مردم مظلوم یمن حمله کرده و برای انجام جنایاتش به هیچ مرجع بین المللی پاسخگو نیست. تحولات یمن و قدرت گیری جنبش انصار الله یمن الگوی بومی جدیدی است که هم مولفه های انقلاب های اسلامی منطقه را دارد و هم مطالبات بومی مردم مظلوم یمن را. به همین دلیل کشور عربستان سعودی به شدت نگران تحریک پذیری دیگر کشورها و ملت های عرب منطقه است.

نتیجه گیری:

بررسی اوضاع و شرایط بین المللی جهان نشان دهنده این است که دنیا در حال عبور از گذرگاه و رسیدن به وضع جدید است. نظم مستقر حاکم بر دنیا در حال تغییر و تبدیل است و قدرت های جهانی جای خود را به مجموعه ای از کشورها و فرهنگ ها و تمدن های گوناگون می دهند. پیوند تاریخی و کهن دو کشور ایران و یمن به صدها سال برمی گردد و این دو کشور از دیرباز دارای ارتباط دوستانه با هم بوده اند. علت های متفاوتی باعث همگرایی این دو کشور شده است که می توان به اسلام گرایی و انقلابی گری اشاره نمود. مردم جمهوری اسلامی ایران و یمن مسلمان هستند و می توان گفت مذهب شیعه با تفاوت هایی که با زیدیه دارد اما باعث پیوند معنوی این دو کشور در عرصه بین المللی شده است. به طوری که رهبران جنبش انصار الله یمن تاثیر پذیری خود را از اندیشه های امام خمینی می دانند و انقلاب خود را ادامه انقلاب ایران می بینند. مردمان این دو کشور تجربه دولت های دیکتاتور و وابسته را داشته اند و توانستند با کمک آموزه های دینی و پیروی از قیام امام حسین (ع) علیه رژیم های دست نشانده خود قیام کنند و دولت های اسلامی را جایگزین آنان کنند. بعد از آن کشور عربستان سعودی که همسایه سنتی کشور یمن می باشد و تا قبل از سرنگونی دولت علی عبدالله صالح بر این کشور نفوذ زیادی داشت، نمی توانست انقلاب این کشور و تسلط دولتی زیدی مذهب را در کنار مرزهای خود تحمل کند. به همین دلیل با ایجاد توطئه های سیاسی و خرج کردن هزینه های هنگفت در مجامع بین المللی در صدد مخدوش کردن معرفی کردن تروریستی بودن جنبش انصارالله نمود ولی نتوانست اقبال خوبی را داشته باشد. آل سعود بخاطر داشتن تفکرات سلفی و تکفیری و سرایت آن به کشورهای منطقه هیچگاه نمی تواند کشوری با ایدئولوژی ضد وهابیت را تحمل کند. عربستان با جلب حمایت های آمریکا اقدام به تشکیل ائتلاف با چندین کشور حوزه خلیج فارس نمود و شروع به حملات متعدد به کشور یمن نمود و با بمباران شهرها و بیمارستان ها و زیرساخت های اساسی یمن خسارات زیادی را بر این کشور وارد کردند. بیشتر هدف دشمنان از حمله به یمن تضعیف جمهوری اسلامی ایران بود. عربستان سعودی و آمریکا و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس انقلاب اسلامی ایران را تهدید بزرگی برای خود می دانند چون اساس بیشتر این کشورها بر مبنای پادشاهی دیکتاتوری اداره می شود و هرگز نمی توانند قیام های مسلمانان در

کشورهای منطقه را تحمل کنند. البته قواعد بازی در عرصه جهانی تغییر کرده است و با توجه به حوادث و رویدادهای به وقوع پیوسته در منطقه و گسترش گفتمان مقاومت، دیگر قدرت هایی مانند آمریکا و یا عربستان سعودی با تمام مجهز بودن به سلاح های پیشرفته هرگز نمی توانند همانند گذشته در عرصه بین الملل یکه تازی نمایند و به شدت نگران منافع از دست رفته خود در منطقه هستند. این فرهنگ مقاومت جز با الگو پذیری کشورهای آزادی خواه همچون یمن از انقلاب جمهوری اسلامی ایران و تاثیر پذیری از اندیشه های امام خمینی به دست نیامده است.

منابع و مأخذ:

۱. بصیر، هادی، (۱۳۹۴)، رمزگشایی از رویکرد جنگ نیابتی آمریکا در ۲۵ خرداد، مرکز پژوهش های مجلس، تهران.
۲. پرندین، لطف الله، (۱۳۹۳)، واکاوی پیروزی انقلاب دوم یمن از منظر گفتمان مقاومت، انتشارات اطلاعات، تهران.
۳. تابناک، علی، (۱۳۹۴)، نظریه های امنیت، مقدمه ای بر طرح ریزی دکترین امنیت ملی، انتشارات موسسه فرهنگی مطالعات، و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر، تهران.
۴. حافظ نیا، محمدرضا، (۱۳۸۵)، اصول ومفاهیم ژئوپلیتیک، انتشارات پاپلی، مشهد.
۵. رسولی، معین، (۱۳۹۴)، انقلاب یمن، موسسه اندیشه سازان نور، تهران.
۶. رضاخواه، علیرضا، (۱۳۹۳)، مختصات نفوذ منطقه ای ایران در موج سوم تحولات بین الملل، تهران.
۷. صالحی، عباس، (۱۳۸۸)، نگرش های سیاسی واجتماعی جنبش الحوثی، موسسه اندیشه سازان نور، تهران.
۸. عبداللهیان، امیر (۱۳۹۰)، ناکامی طرح خاورمیانه بزرگ وخیزش بیداری اسلامی درجهان عرب، انتشارات موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر، تهران.
۹. فاضلی نیا، نفیسه، (۱۳۸۶)، ژئوپلیتیک شیعه و نگرانی غرب از انقلاب اسلامی، موسسه شیعه شناسی، قم.
۱۰. مشیرزاده، حمیرا، (۱۳۸۴)، نقش ارزش ها وهنجارها در شکل دادن به سیاست خارجی: رهیافت سازه انگارانه، بولتن مرکز مطالعات عالی بین المللی، تهران.
۱۱. منتظری، حمیدرضا، (۱۳۹۳)، ثبات بین المللی در گرو تغییر هندسه جهانی، بازیابی از پایگاه تحلیلی برهان، تهران.
۱۲. نجات، امیرعلی، (۱۳۹۳)، تحولات یمن، ریشه ها و روندها، مرکز پژوهش های مجلس، تهران.
۱۳. هوشی سادات، سیدمحمد، (۱۳۹۳)، روابط ایران و یمن، چالش ها وفرصت ها، پژوهش های منطقه ای شماره ۲، تهران.
۱۴. هینه بوش، ریموند، (۱۳۸۶)، سیاست هویت در روابط بین الملل ترجمه: گل محمدی، کتاب روابط بین الملل خاورمیانه، تهران.
۱۵. یحیی، محمد، (۱۳۹۴)، گفتگو با خبرگزاری بین المللی قرآن (ایکتا).